

Fortum 2015

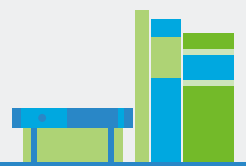
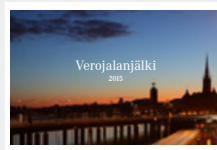
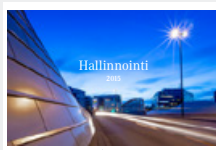
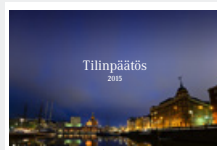
Fortumin visio on olla puhtaan energian edelläkävijä. Toimitamme asiakkaillemme sähköä, lämpöä ja jäähdytystä sekä muita energiaratkaisuja, jotka parantavat nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää. Jo 64 % sähköntuotannostamme on päästötöntä ja tavoitteenamme on kasvattaa uusiutuvan energian tuotantoa merkittävästi. Tärkeimmät markkina-alueemme ovat Pohjoismaat, Baltian maat, Venäjä, Puola ja Intia. Palveluksessamme on noin 8 000 energia-alan asiantuntijaa. Vuonna 2015 liikevaihtomme oli 3,5 miljardia euroa ja vertailukelpoinen liikevoittonamme 808 miljoonaa euroa. Maksoimme 1 155 miljoonaa euroa osinkoa osakkeenomistajillemme ja tilikaudelta maksettavat verot olivat yhteensä 413 miljoonaa euroa. Fortum Oyj:n osake noteerataan Nasdaq Helsingissä.

Fortumin vuoden 2015 raportointi

Fortumin vuoden 2015 raportointikokonaisuuteen kuuluu tämä verkkosivu, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkka- ja palkkioselvitys sekä verojalanjälkiraportti. Yksityiskohtaisempaa tietoa yhtiöstä, energiantuotannosta, Fortumin tuotteista ja palveluista sekä kestävästä kehityksestä löytyy konsernisivustoltamme.

Vuoden 2015 raportointimme perustuu integroidun raportoinnin periaatteisiin ja sisältää olennaista tietoa asioista, joiden arvioimme olennaisesti vaikuttavan Fortumin kykyyn luoda arvoa sidosryhmilleen.

Raportointikokonaisuus

Arvonluonti

Pääomat

INHIMILLINEN JA AINEETON PÄÄOMA

- Lähes 8 000 energia-alan asiantuntijaa, monimuotoisuuden arvostaminen
- Sertifioidut ympäristö-, työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät
- Innovaatioihin ja T&K:hon kannustava yrityskulttuuri, T&K-investoinnit 47 milj. euroa vuonna 2015
- Vahva hallinnointimalli ja eettiset liiketoimintatavat

HANKINTAKETJU

- Ostot 2,2 mrd. euroa, ml. investoinnit
- Noin 10 000 pitkäaikaista toimittajaa eri puolilla maailmaa

ENERGIALÄHTEET

- Vesi, aurinko, tuuli
- Maakaasu, ydinpolttoaine, hiili, jäte, turve, biomassassa

TUOTANNOLLINEN PÄÄOMA

- Keskeisiä liiketoimintoja 9 maassa
- Sähköntuotantokapasiteetti ~13 700 MW
- Lämmöntuotantokapasiteetti ~16 600 MW
- 143 omaa vesivoimalaitosta, 22 omaa ydinvoima-, CHP- ja lauhdevoimalaitosta; kasvua aurinko- ja tuulivoimassa
- Kaukolämpöä noin 20 kaupungissa

TALOUDELLINEN PÄÄOMA

- Sijoitettu pääoma 19 870 milj. euroa
- Nettokassa 2 195 milj. euroa
- Tase 22 767 milj. euroa

Fortum

VISIO

Puhtaan energian edelläkävijä

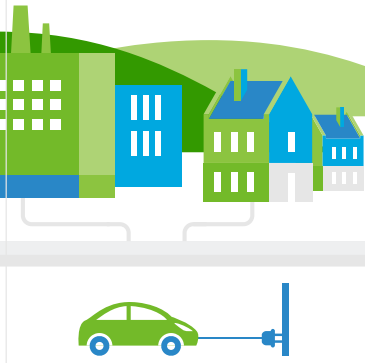
MISSIO

Tarjoamme asiakkaillemme energiaratkaisuja, jotka parantavat nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää, ja tuotamme merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajillemme.

STRATEGIA

- Parannamme tuottavuutta ja uudistamme toimialan rakenteita
- Tarjoamme kaupungeille kestäviä ratkaisuja
- Kasvamme aurinko- ja tuulivoimassa
- Luomme uusia energialiiketoimintoja

Tuotokset

TUOTTEET

- 76 TWh sähköä
- 32 TWh lämpöä ja jäädytystä
- 97 % sähköntuotannosta Euroopassa CO₂-vapaata, 64 % kaikista toiminnoista

RATKAISUT JA PALVELUT

- Sähkön, lämmön ja höyryn myynti
- Sähkön kuluttajamyynti
- Kaukolämpö ja -kylmä
- Asiantuntijapalvelut voimalaitoksille
- Sähkön trading-toiminta
- Ydinvoiman asiantuntijapalvelut
- Energiatehokkuuspalvelut
- Sähköajoneuvojen lataus
- Bioöljy korvaamaan fossiilisia polttoaineita

PÄÄSTÖT

- CO₂: 19,2 milj. tonnia, 181 g CO₂/kWh
- SO₂: 19 900 tonnia
- NO_x: 26 800 tonnia
- Pienhiukkaset: 17 800 tonnia
- Tuhka: 570 000 tonnia, 33 % käytetään uudelleen
- 14 tonnia matalaradioaktiivista jätettä loppusijoitukseen

Vaikutukset

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

- Kannattavuus
- Omistaja-arvon kasvu
- Osingot
- Investoinnit
- Verot julkiselle sektorille
- Palkat ja edut henkilöstölle
- Maksut toimittajille ja yhteistyökumppaneille
- Korke rahoittajille

SOSIAALISET VAIKUTUKSET

- Sähkön ja lämmön toimitusvarmuus
- Uudet älykkäät ratkaisut asiakkaille
- Asiakkaiden osallistaminen
- Yhteistyömahdollisuuksia kaupungeille, start-upeille, tutkimuslaitoksille
- Henkilöstön ja aihankkijoiden työturvallisuus ja -hyvinvointi
- Henkilöstölle mahdollisuuksia työssä kehittymiseen

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

- Energia- ja resurssitehokkuus
- Osallistuminen ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja kiertotalouteen
- Investoinnit uusiutuvan energian tuotantoon
- Joustava sähkön tuotanto, mikä mahdollistaa kasvun vaihtelevassa uusiutuvassa energiassa

Toimitusjohtajan tervehdys

Fortumin strategian tavoitteena on jatkuva kasvu ja kannattavuus. Strategian painopistealueita ovat puhtas energia, asiakkaat ja omistaja-arvon luominen. Pohjoismaiden markkinanäkymät eivät ole kovin rohkaisevia, mutta globaalit megatrendit tarjoavat meille mielenkiintoisia uusia mahdollisuuksia.

Pekka Lundmark
toimitusjohtaja

Visiona olla puhtaan energian edelläkävijä

Fortumin visiona on olla puhtaan energian edelläkävijä. Strategiamme neljä kulmakiveä ovat: Parannamme tuottavuutta ja uudistamme toimialan rakenteita; Tarjoamme kaupungeille kestäviä ratkaisuja; Kasvamme aurinko- ja tuulivoimassa; sekä luomme uusia energialiiketoimintoja.

Missio

Tarjoamme asiakkaillemme energiaratkaisuja, jotka parantavat nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää, ja tuotamme merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajillemme.

Strategia

Parannamme tuottavuutta ja uudistamme toimialan rakenteita

Tarjoamme kaupungeille kestäviä ratkaisuja

Kasvamme aurinko- ja tuulivoimassa

Luomme uusia energialiiketoimintoja

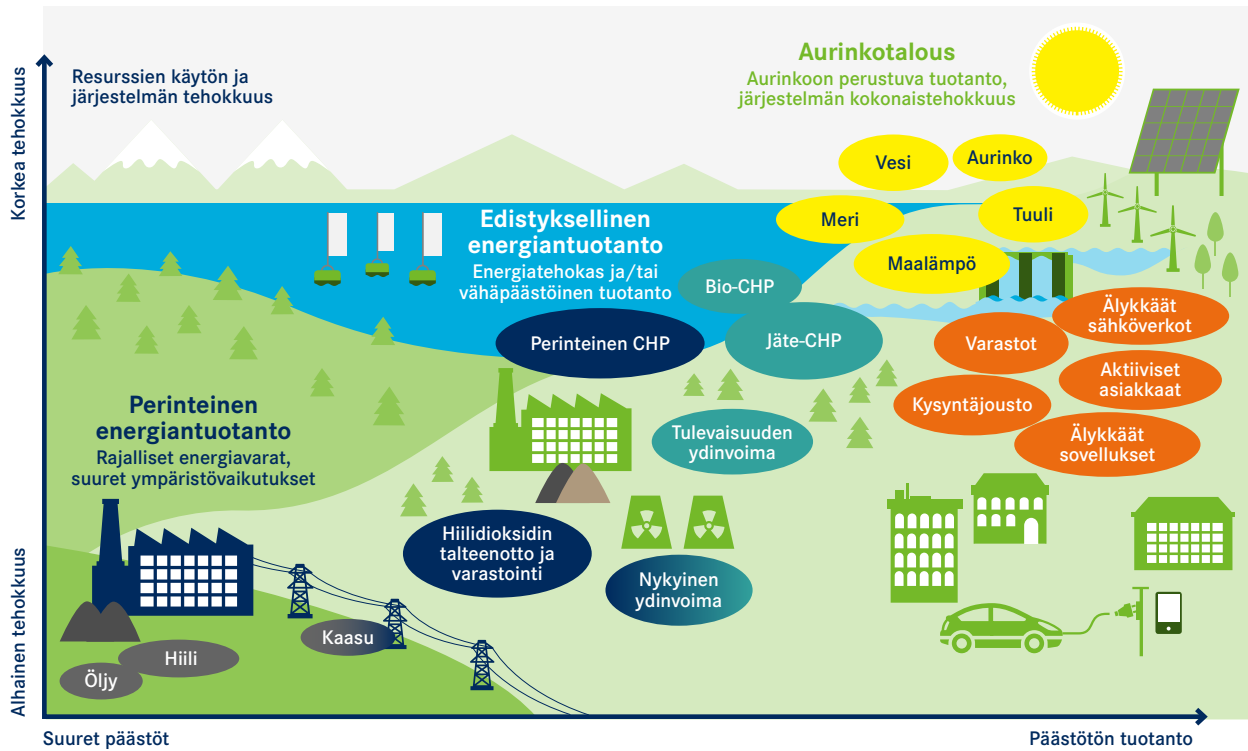
Globaalit megatrendit vauhdittavat energia-alan muutosta

Energia-alan muutosta vauhdittavat megatrendit: ilmastonmuutos, resurssien niukkuus, kaupungistuminen, entistä aktiivisemmat asiakkaat sekä digitalisaation ja teknologiakehityksen tarjoamat mahdollisuudet. Fortum vastaa näihin globaaleihin haasteisiin uudistetulla strategiallaan visionaan olla puhtaan energian edelläkävijä.

Muutos kohti aurinkotaloutta kiihtyy

Tulevaisuuden energiajärjestelmä, aurinkotalous, perustuu päästöttömiin ja uusiutuviin energianlähteisiin. Aurinkotaloudessa energian tuotantoa ja kulutusta kehitetään jatkuvasti yhä resurssitehokkaampaan ja vähäpäästöisempään suuntaan. Muutos kohti aurinkotaloutta on jo alkanut Euroopassa, ja se muuttaa sähkön ja lämmön tuotantoa ja kulutusta.

Liiketoimintamme 2015

KONSERNI

DIVISIOONAT

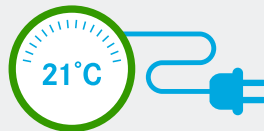
HYDRO POWER AND TECHNOLOGY / NUCLEAR AND THERMAL POWER

POWER AND TECHNOLOGY

Hydro Power and Technology ja Nuclear and Thermal Power -divisioonat ovat kumpikin osa Power and Technology -raportointisegmenttiä. Nämä divisioonat vastaavat Fortumin vesi-, ydin- ja lämpövoima- tuotannosta, tuotannon ohjauksesta ja tradingistä sekä tutkimus- ja kehitys- ja teknologiatoinnista.

HEAT, ELECTRICITY SALES AND SOLUTIONS

HEAT, ELECTRICITY SALES AND SOLUTIONS

Heat, Electricity Sales and Solutions sisältää sähkön ja lämmön yhteistuotannon (CHP), kaukolämpöliiketoiminnan ja yritysten lämpöratkaisut, aurinkovoiman tuotannon, sähkön myynnin ja siihen liittyvät ratkaisut sekä konsernitason kestävän kehityksen toiminnot. Segmenttiin sisältyy myös Fortumin 50 %:n omistus Fortum Värmessä, joka käsittelee yhteisyrityksenä ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä.

RUSSIA

RUSSIA

Russia-segmentti keskittyy sähkön ja lämmön tuotantoon ja lämmön jakeluun Venäjällä. Segmenttiin kuuluu myös Fortumin yli 29 %:n osuus TGC-1:stä, joka raportoidaan osakkuus-yhtiönä pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

LOPETETUT TOIMINNOT (DISTRIBUTION)

Fortum saattoi Ruotsin sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin päätökseen 1. kesäkuuta 2015. Kaupan myötä Fortum saattoi päätökseen Ruotsin, Norjan ja Suomen sähkönsiirtoliiketoimintonsa myynnin. Distribution-segmentti on esitetty lopettuna toimintona vuoden 2015 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien.

Avainluvut

Taloudellinen

VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO
(JATKUVAT TOIMINNOT)
808 milj. euroa
(2014: 1 085 MILJ. EUROA)

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA
(JATKUVAT TOIMINNOT)
1 228 milj. euroa
(2014: 1 406 MILJ. EUROA)

OSAKEKOHTAINEN TULOS, FORTUM YHTEENSÄ
4,66 euroa
(2014: 3,55 EUROA)

Ympäristö

CO₂-PÄÄSTÖTTÖMÄN SÄHKÖNTUOTANNON OSUUS
64 %
(2014: 64 %)

ISO 14001 -SERTIFIOINNIN KATTAVUUS
(SÄHKÖN- JA LÄMMÖNTUOTANTO)
99,9 %
(2014: 99,9 %)

ENERGIAEHOOKKUUDEN KUMULATIIVINEN
PARANEMINEN VUOTEEN 2012 VERRATTUNA
1 240 GWh/a
(2014: 681 GWh/a)

Sosiaalinen

NAISTEN OSUUS JOHDOSTA
33 %
(2014: 33 %)

TAPATURMATAAJUUS (TRIF),
FORTUMIN HENKILÖSTÖ
1,6
(2014: 2,0)

TAPATURMATAAJUUS (LWIF),
URAKOITSIJAT
2,7
(2014: 3,2)

Päämarkkina-alueet

Maailmanlaajuiset asiantuntijapalvelut

TUTUSTU FORTUMIN
TOIMINTAMAIHIN
FORTUM.COM-
SIVUSTOLLA

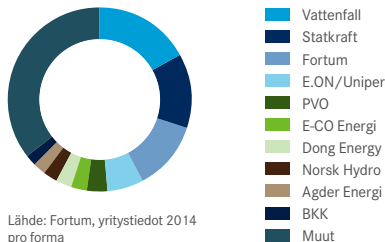
- Suomi
- Ruotsi
- Norja
- Venäjä
- Puola
- Liettua
- Latvia
- Viro
- Intia
- Iso-Britannia

Markkina-asema

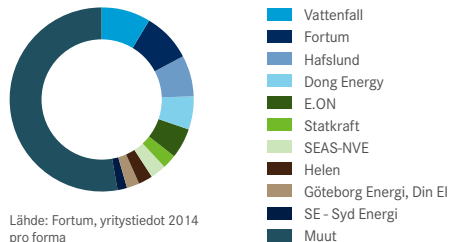
Fortum on Pohjoismaiden kolmanneksi suurin sähköntuottaja ja toiseksi suurin sähkönmyyjä. Lämmöntuottajana lukeudumme maailman suurimpiin. Kaksi kolmasosaa tuotannostamme on vesi- ja ydinvoimaa, joten Fortum kuuluu myös Euroopan vähäpäästöisimpien tuottajien joukkoon.

Pohjoismainen sähköntuotanto, 390 TWh, yli 350 yhtiötä

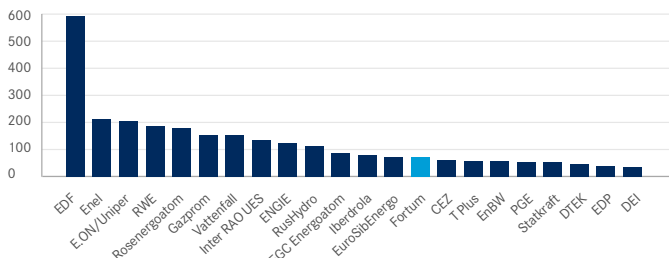
Lähde: Fortum, yritystiedot 2014 pro forma

Pohjoismainen sähkön vähittäismyynti, 15 miljoonaa asiakasta, ~350 yhtiötä

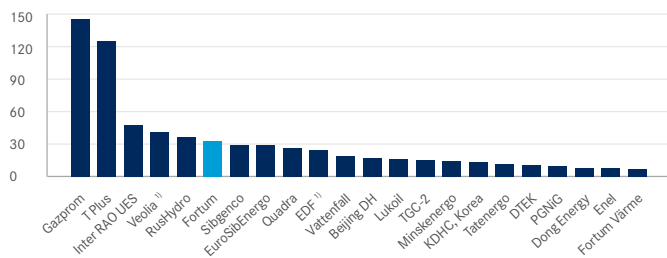
Lähde: Fortum, yritystiedot 2014 pro forma

Sähköntuotanto, TWh, suurimmat tuottajat Euroopassa ja Venäjällä

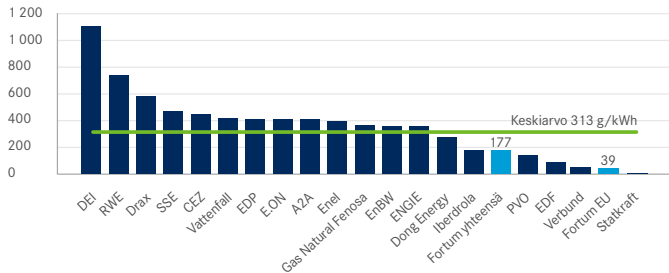
Lähde: Fortum, yritystiedot 2014 pro forma

Lämmöntuotanto, TWh, suurimmat tuottajat globaalisti

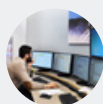
1) Veolia sisältää yhtiön Dalkia International ja EDF sisältää Dalkian toiminnot Ranskassa
Lähde: Fortum, yritystiedot 2014 pro forma

Hiilidioksidipäästömme Euroopan matalimpia, g CO₂/kWh sähköä, 2014

Huom! Sähköntuotanto ainoastaan Euroopassa, paitsi "Koko Fortum" sisältää myös Venäjän.
Fortumin sähköntuotannon ominaispäästöt vuonna 2015 EU:ssa 21 g/kWh ja kokonaisuudessaan 166 g/kWh.
Lähde: PWC, Novembre 2015, Changement climatique et Électricité, Fortum

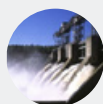
Toimintaympäristö

**MARKKINA-
OLOSUHTEET
VUONNA 2015**

**FORTUM
MATKALLA
PARIISIIN**

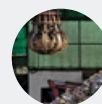
**PÄÄSTÖKAUPPA-
JÄRJESTELMÄN UUDISTUS
VAHVISTAA HIILIDIOKSIDI-
MARKKINOITA**

**UUSI ENERGIA-
MARKKINAMALLI
HYÖDYTTÄISI KAUKKIA**

**EUROOPAN
ENERGIAUNIONIN
KEHITYS VAUHTIIN**

**KIERTOTALOUS
EDISTÄÄ
RESURSSITEHOKKUUTTA**

POHJOISMAAT

Huolimatta maailmantalouden epävarmuudesta sähkönkulutus jatkoi lievää kasvua vuonna 2015. Kasvu tuli lähinnä teollisuuden lisääntyneestä kulutuksesta Ruotsissa ja Norjassa. Sähkön hinta laski edelleen. Hinnanlasku johtui korkeista vesivoiman tuotantomääristä, leudosta säästä ja raaka-aineiden matalista hinnoista. Myös tuetun tuulivoiman tuotannon kasvu vaikutti negatiivisesti spot-hintoihin.

VENÄJÄ

Sekä sähkön kysyntä että hinnat olivat edellisvuoden tasolla. Markkinat kärsivät taloudellisista pakotteista, valuuttakriisistä, matalasta öljyn hinnasta sekä inflaation äkillisestä voimistumisesta.

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ EUROOPASSA

Pariisissa saavutettu maailmanlaajuinen ilmastopöytäkirja vauhdittaa energiajärjestelmän muutosta ja luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia. EU:n muita keskeisiä teemoja vuonna 2015 olivat päästökauppajärjestelmän uudistus, sähkömarkkinamallin kehitys, raportti Energiaunionin tilasta sekä kiertotalouspaketti.

Suoriutuminen

Fortum on vahvasti kestäväan kehitykseen sitoutunut energiayhtiö. Tarjoamme asiakkaillemme sähköä, lämpöä ja jäähdytystä sekä muita energiaratkaisuja, jotka parantavat nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää.

Fortum pyrkii ottamaan huomioon liiketoiminnassaan tasapainoisesti taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun. Fortumin taloudelliset tavoitteet vastaavat yhtiön näkemystä pitkän aikavälin arvonluontimahdollisuuksista, uudesta kasvustrategiasta ja liiketoiminnasta. Konsernin kestäväan kehityksen tavoitteet painottavat Fortumin yhteiskunnallista roolia ja mittaavat ympäristö- ja turvallisuustulosten lisäksi yhtiön mainetta, asiakastytyvääisyyttä sekä sähkön- ja lämmöntuotannon varmuutta.

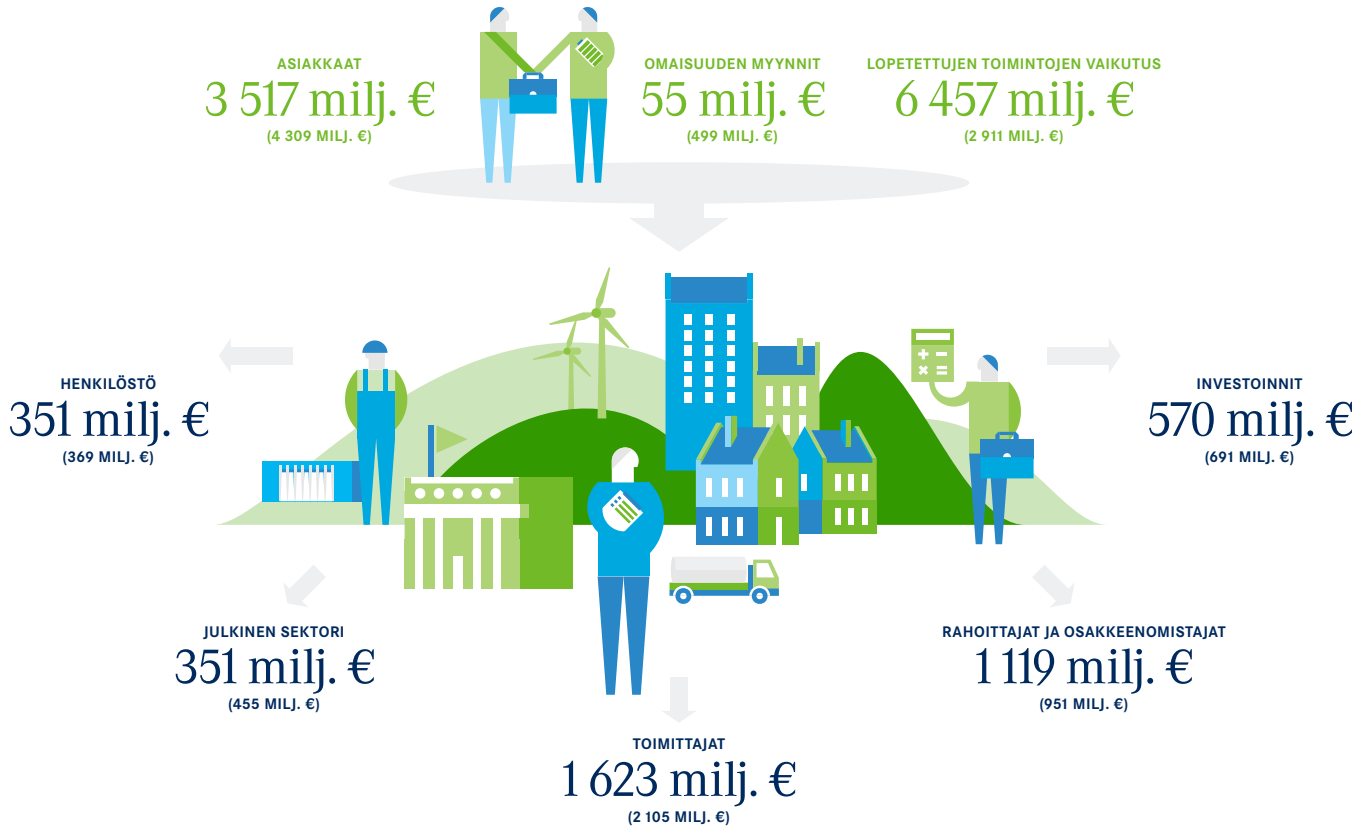
	2015	2014
Vertailukelpoinen liikevoitto, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	808	1 085
Vertailukelpoinen EBITDA, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	1 102	1 457
Investoinnit käyttöomaisuuteen, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	582	626
Sijoitetun pääoman tuotto, Fortum yhteensä, % 1)	22,7	19,5
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA), Fortum yhteensä 2)	-1,7	2,3
CO ₂ -päästöt, milj. tonnia	19,2	20,3
Kumulatiivinen energiatehokkuuden paraneminen verrattuna vuoteen 2012, GWh/a	1 240	681
Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannossa, %	34	32
Uusiutuvan energian osuus lämmöntuotannossa, %	8	6
Investoinnit uusiutuvaan energiaan, milj. euroa	148	151
Tapaturmataajuus (LWIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat yhteensä	1,8	2,1
Vakavien tapaturmien määrä	16	16
Sairauspoissaoloprosentti	2,4	2,4
Lähtövaihtuvuus, %	8,6	8,1
Toimittaja-auditoinnit, kpl	9	14

1) Tavoite: 12 % vuoden 2015 loppuun, 10 % vuodesta 2016 lähtien. 2015 ja 2014 sisältää sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä saadut tuotot

2) Tavoite: noin 2,5. Fortumilla on suuri kassa johtuen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä.

Taloudellinen näkökulma

Lisäarvo sidosryhmittäin

Distribution-segmentti esitetään lopetettuna toimintona vuonna 2015. Vertailuvuoden 2014 luvut on oikaistu vastaavasti. Lopetettujen toimintojen vaikutus sisältää myydyin sähkönsiirtoliiketoiminnan nettorahavirran, liiketoiminnan myynnin vaikutus mukaan lukien.

Fortum on merkittävä taloudellinen toimija Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Puolassa, Norjassa sekä Baltian maissa. Fortumin toiminnan merkittävimmät suorat rahavirrat syntyvät myyntituloista asiakkailta, ostoista palvelun- ja tavarantoimittajilta, korvauksista rahoittajille ja osingoista osakkeenomistajille, kasvu- ja ylläpitoinvestoinneista, henkilöstön palkoista sekä maksetuista veroista. Asiakastytyväisyys ja kykyemme luoda arvoa asiakkaille ovat menestyksemme avaintekijöitä.

Fortumin vuoden 2015 jatkuvien toimintojen tulos ei ollut tyydyttävä. Liikevaihto pieneni 3 459 miljoonaan euroon (2014: 4 088) johtuen lähinnä matalista sähkön hinnoista sekä heikentyneestä Ruplan kurssista. Hyvin matalat sähkön hinnat heikensivät kannattavuuttamme koko vuoden ajan. Sähkön hintoja piti alhaalla lähinnä poikkeuksellinen vesitilanne ja matalat raaka-ainehinnat.

Toiminnallamme on myös epäsuoria taloudellisia vaikutuksia. Teemme osamme toimivassa yhteiskunnassa esimerkiksi maksamalla osinkoja julkisen sektorin osakkeenomistajillemme. Maksamamme osingot tukevat yhteiskunnan perustoimintoja ja rakentavat hyvinvointia. Investoinnit ja tavaroiden ja palveluiden ostot työllistävät sekä paikallisesti että toiminta-alueidemme ulkopuolella. Maksamillamme palkoilla ja veroilla on positiivinen vaikutus paikallisyhteisöihin.

Olemme merkittävä tavaroiden ja palvelujen ostaja: Hankintavolyymimme vuonna 2015 oli 2,2 miljardia euroa. Sovellamme hankinnassa samoja kestävä kehityksen periaatteista kuin omassa toiminnossamme. Ostostamme 527 miljardia euroa kohdistui investointeihin. Fortumin polttoainehankinnat vuonna 2015 olivat 567 miljoonaa euroa.

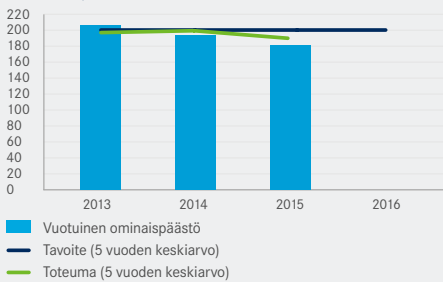
Fortumin liikevoitto kasvoi kuitenkin 4 245 miljoonaan euroon (2014: 3 428) johtuen Ruotsin sähkösiirtoliiketoiminnan myynnistä. Yrityskauppa päätti vuonna 2013 aloitetun Fortumin sähkösiirtoliiketoiminnan myyntiprosessin. Myös Fortumin tase on vahva. Vuoden 2015 lopussa nettovelan suhde käyttökatteeseen oli -0,5 sillä Fortumin nettokassa oli yli 2 miljardia euroa positiivinen. Vuoden aikana nettovelka pieneni noin 6,5 miljardia euroa Ruotsin sähkösiirtoliiketoiminnan myynnin myötä.

Ympäristötehokkuus

CO₂-päästöt

Sähkön- ja lämmöntuotantomme suorat hiilidioksidipäästöt olivat 19,2 miljoonaa tonnia. Energian kokonaistuotannon CO₂-ominaispäästöjen viiden vuoden keskiarvo oli 191 g/kWh. Päästöjen vähentyminen vuonna 2015 johtuu pääasiassa hiililauhutusvoiman vähäisestä tuotannosta Suomessa.

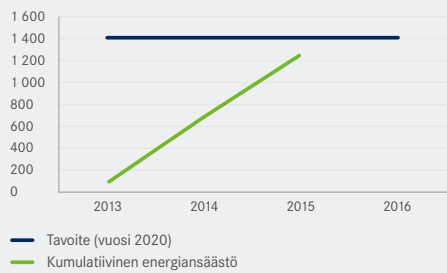
Energian kokonaistuotannon CO₂-ominaispäästöt 2013–2015, g/kWh

Energiansäästö

Vuonna 2015 saimme päätökseen hankkeita, joiden seurauksena saavutamme 559 GWh:n vuotuisen energiansäästön. Vuodesta 2013 lähtien olemme nyt saavuttaneet kokonaisuudessaan 1 240 GWh:n vuotuisen energiansäästön, mikä on linjassa tavoitteemme kanssa. Tavoitteenamme on saavuttaa vuoteen 2020 mennessä yli 1 400 GWh:n vuotuinen energiansäästö vuoteen 2012 verrattuna.

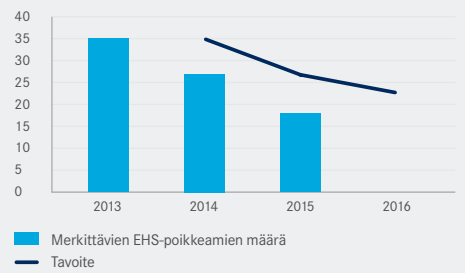
Saavutettu energiansäästö, 2013–2015, GWh/v

EHS-poikkeamat

Vuonna 2015 tapahtui 18 merkittävää ympäristö- ja turvallisuuspoikkeamaa (EHS-poikkeamat), kun tavoite oli enintään 27. Olemme onnistuneet eliminoimaan suuret tulipalot ja vähentämään räjähdysten ja ympäristöön tapahtuneiden vuotojen määrää.

Merkittävien EHS-poikkeamien lukumäärä 2013–2015, kpl

Vaikutukset ihmisiin ja yhteiskuntaan

Toimitusvarmuus

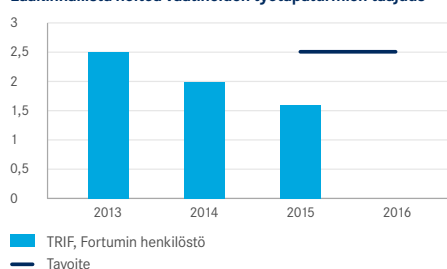
Energian toimitusvarmuus on ensiarvoisen tärkeää Fortumille. Mittaamme CHP- ja vesivoimalaitostemme käytettävyyttä energiakäytettävyyssindikaattorilla. CHP-laitostemme keskimääräinen energiakäytettävyys vuonna 2015 oli 96,4 %, kun tavoite oli 95 %. Vesivoimalaitostemme energiakäytettävyys oli 99,2 %. Loviisan voimalaitoksen käytettävyyttä kuvaava käyttökerroin oli kansainvälisesti mitattuna korkea, 92,9 %.

CHP-LAITOSTEMME KESKIMÄÄRÄINEN ENERGIÄKÄYTETTÄVYYS VUONNA 2015 OLI
96,4 %

Turvallisuus

Tavoitteenamme on olla turvallinen työpaikka omalle henkilöstöllemme ja urakoitsijoillemme. Fortumin henkilöstön lääkinällistä hoitoa vaatineiden työtaturmien taajuus (TRIF) parani vuonna 2015 ja oli 1,6. Poissaoloon johtaneiden työtaturmien taajuus (LWIF) oman henkilöstömme osalta oli 1,1 ja urakoitsijoiden osalta 2,7. Vuonna 2015 ei tapahtunut kuolemaan johtaneita työtaturmia. Emme saavuttaneet vakaville työtaturmille asetettuja tavoitteita. Vuoden aikana tapahtui 16 vakavaa työtaturmaa, kun tavoite oli alle 8.

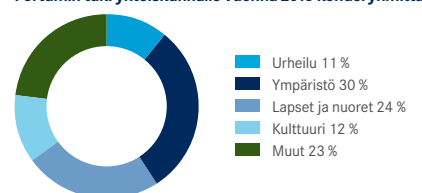
Lääkinällistä hoitoa vaatineiden työtaturmien taajuus

Tuki yhteiskunnalle

Fortum tukee yhteiskunnan hyväksi tehtävää yleishyödyllistä toimintaa, esimerkiksi järjestöjen ja yhteisöjen työtä toimintamaisaan. Tavoitteenamme on, että yhteistyöstä on hyötyä molemmille osapuolille. Vuonna 2015 tukemme yleishyödylliseen toimintaan oli noin 3,6 miljoonaa euroa.

Fortumin tuki yhteiskunnalle vuonna 2015 kohderyhmittäin, %

Kohti puhtaan energian strategiaa

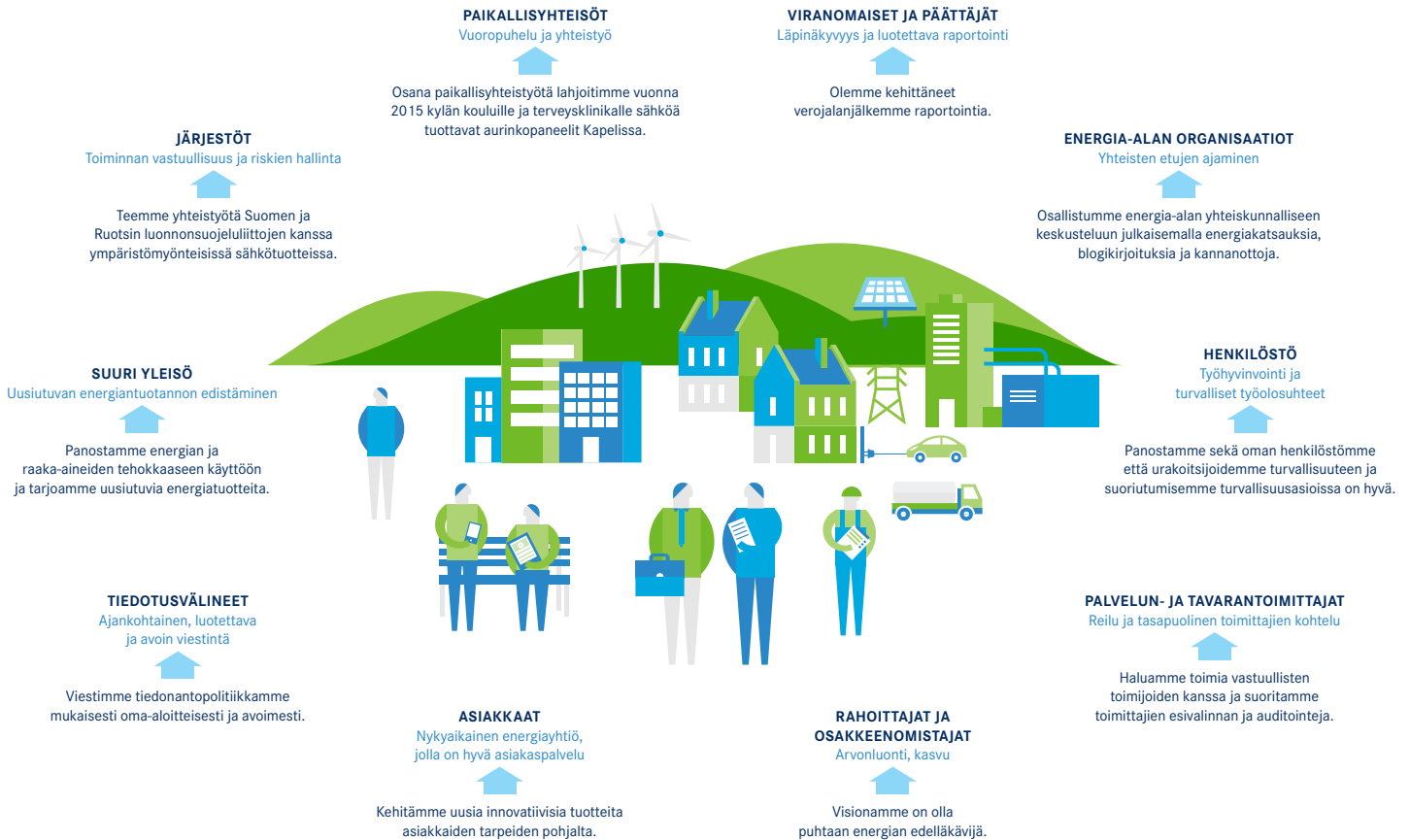
Julkistimme helmikuussa 2016 Fortumin uuden vision ja neljä strategista kulmakiveä. Strategia pohjautuu vahvasti olemassa oleviin vahvuksiimme, kokemukseemme ja osaamiseemme. Viime vuoden aikana kehitimme uutta osaamista ja vahvistimme liiketoimintojamme strategian kulmakivien mukaan.

Kesäkuussa 2015 saimme päätökseen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin, mikä vahvisti merkittävästi taloudellista asemaamme. Meillä on nyt hyvät edellytykset edistää toimialan rakennemuutosta. Venäjän investointiohjelmamme on lähes valmis, kun Chelyabinsk GRES:n ensimmäinen CHP-yksikkö kytkettiin verkkoon. Asiantuntijapalvelujemme kysyntä esimerkiksi ydinvoimasektorilla kehittyi myönteisesti.

Kehitimme monissa Euroopan kaupungeissa lämmön ja sähkön tuotannon tehokkuutta ja lisäsimme paikallisten polttoaineiden käyttöä. Edistimme kaupunkien haasteisiin vastaavia kestäviä ratkaisuja, kuten hukkalämmön hyödyntämistä, avointa kaukolämpöä, kysyntäjoustoa ja sähköautojen lataamispalveluita. Ensimmäinen täysin uusi aurinkovoimalaitoksemme vihittiin käyttöön Intiassa, ja päätimme investoida tuulivoimaan Venäjällä ja Ruotsissa.

Teimme yhteistyötä lupaavien start-up-yritysten, yliopistojen, teknologiayhtiöiden ja tutkimuslaitosten kanssa tutkiaksemme aaltoenergian, maalämmön ja big datan mahdollisuuksia. HorsePower-palvelumme saavutti kansainvälistä mainetta, ja Otso-bioijymme testattiin myös ulkomailla.

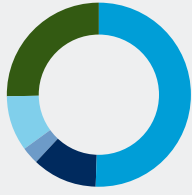
Sidosryhmien näkemyksiä ja odotuksia

Hallinto

Suurimmat osakkeenomistajat sektoreittain, 31.12.2015

■	Suomen valtio 50,76 %
■	Kotitaloudet 11,39 %
■	Rahoitus- ja vakuutuslaitokset 2,66 %
■	Muut kotimaiset sijoittajat 9,67 %
■	Ulkomaiset sijoittajat (sis. hallintarekisteröidyt) 25,53 %

Fortumin osake (FUM1V) on noteerattu Nasdaq Helsingissä 1998 alkaen. GICS-luokitukset (Global Industry Classification Standard) mukainen toimialaluokka on Electric Utilities. Suomen valtio oli noin 50,76 % osakeomistuksellaan Fortumin suurin omistaja 31.12.2015.

Fortumin hallinto perustuu Suomen lakiin ja yhtiön yhtiöjärjestykseen. Fortum noudattaa poikkeuksetta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2010.

Caset

Energiatehokkuutta lauhdutinteknologialla

Joensuun voimalaitokselle asennettu savukaasulauhdutin on pienentänyt polttoaineen tarvetta. Myös rikki- ja hiukkaspäästöt saavat kyytiä kulkeutuessaan märkäpesurin läpi.

Vastuullista aurinkoenergiaa Intiassa

Fortumin Kapelin aurinkovoimalaitoksen toimittajan valinnassa oli vastuullisuus tärkeässä roolissa. Kumppaneilta edellyttämme samoja eettisiä liiketoimintatapoja, joita noudatamme omassakin toiminnassamme.

Knut lataa autonsa Fortumin sähköllä – kotona ja tien päällä

Knut Johansenista tuli yksi Norjan 70 000 sähköauton omistajasta toukokuussa 2015. Hän on alkanut sen jälkeen nähdä yksityisautoilun tulevaisuuden olevan sähköinen.

Jäte – ongelmasta mahdollisuus

Kaikki jäte ei sovi kierrätettäväksi, joten jätteenpoltolla voidaan vähentää kaatopaikkaläjitystä ja energiantuotannon päästöjä. Samalla se luo Fortumille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Raportointikokonaisuus

OLENNAISUUSARVIOINTI

Vuoden 2015 raportointimme perustuu integroidun raportoinnin periaatteisiin ja sisältää olennaista tietoa asioista, joiden arvioimme olennaisesti vaikuttavan Fortumin kykyyn luoda arvoa. Käsitksemme sidosryhmien näkemyksistä perustuu One Fortum -tutkimuksen, asiakastytytyväisyyssytukimusten ja sidosryhmille tehdyn kestäväen kehityksen tutkimuksen tuloksiin sekä päivittäisen sidosryhmäyhteistyön kautta saatuun tietoon.